

Inspraakreactie Reacties op Startnotitie wijziging Omgevingsvisie en -verordening 7 mei 2025

Geachte leden van de Provinciale Staten,

We hebben een reactie ingediend naar aanleiding van de Startnotitie “wijziging Omgevingsvisie en -verordening”. Onze reactie blijft van kracht.

Wij waarderen de mogelijkheid om bij te dragen aan dit wijzigingsproces en onze inbreng te leveren op de uitwerkingsrichtingen, zoals terug te zien is in de participatieplanning. Fijn dat we in plaats van via een markt, input kunnen leveren bij thema- en gebiedsgerichte gesprekken. Daar zullen we beter tot ons recht komen.

Echter, het is voor ons nog niet helemaal duidelijk of al onze punten uit onze reactie worden meegenomen in het wijzigingsproces. Daarom geven we hier graag 6 aandachtspunten mee:

1. Ga voor meer helderheid

Allereerst is niet helder wat er nu daadwerkelijk gewijzigd wordt, omdat een overzichtelijke lijst met toelichting op de punten hiervan ontbreekt. Dat maakt het voor ons lastig overzicht te krijgen wat de breedte van de aanpassingen zal zijn.

De Statenbrief roept ook vragen op. Er wordt een samenvatting gegeven van de reacties die 26 organisaties hebben gegeven op de Startnotitie. Daaruit blijkt onder meer dat alle organisaties het voorgenomen:

“onderzoek of minder en soepelere regels, meer maatwerk mogelijk is”

onderschrijven. Deze samenvatting is te kort door de bocht. Betekent dit bijvoorbeeld dat de Provincie meer uitzonderingen op de regels wil, en zo ja, voor welke onderwerpen? Als dat inhoudt dat natuur, biodiversiteit en landschap minder beschermd worden, of dat het ruimtegebruik niet langer zorgvuldig wordt beoordeeld, kunnen wij ons daar niet in vinden.

In de Statenbrief lezen we ook het volgende: *“Uit de reacties is één punt naar voren gekomen die nog niet in de lijst met voorgenomen wijzigingen stond en past bij het*

abstractieniveau van Omgevingsvisie en Omgevingsverordening”. Moeten we hieruit begrijpen dat al onze punten uit onze reactie worden meegenomen in het wijzigingsproces?

2. Maak leidende principes echt leidend

Wij vinden dat de leidende principes die genoemd worden in de Omgevingsvisie en Startnotitie, verder uitgewerkt moeten worden in de Verordening, zodat ze ook echt leidend zijn bij ruimtelijke keuzes.

Wij begrijpen uit de Statenbrief “Uitwerking en Borging Water Bodem Sturend” dat het principe Water en Bodem Sturend zowel in het Provinciaalbeleid als in de Verordening wordt uitgewerkt.

Het is goed dat dit principe via kaarten wordt vertaald naar ruimtelijke keuzes, zoals het opnemen van de geschiktheidskaart voor woon- en werklocaties in de verordening.

Wij pleiten ervoor om ook principes, zoals Toekomstbestendig, natuurinclusief, klimaatadaptief, Circulair en functiecombinaties – concreet in de verordening op te nemen, met regels die vereisen dat nieuwe ontwikkelingen aan deze kwaliteiten voldoen en werk uit wat de provincie daarin minimaal gerealiseerd wil zien.

Neem daarnaast ook het landschapstype en de groenblauwe dooradering op als richtinggevend principe in de omgevingsvisie en leg instructieregels vast in de Verordening zodat ambities geborgd worden.

Onze oproep is dus:

Concrete regelgeving is nodig om de provinciale principes te realiseren. Zonder duidelijke regels blijven grondposities de ruimtelijke keuzes en ontwikkelingen bepalen.

3. Ga voor Basiskwaliteit Natuur overal

Volg het voorbeeld van provincies als Drenthe, Overijssel en Zuid-Holland, en geef beleidsmatig invulling aan het streven naar Basiskwaliteit Natuur in de hele provincie. Basiskwaliteit Natuur draagt bij aan een kwalitatieve, gezonde leefomgeving.

4. Veranker het uitvoeringsprogramma Impuls Kaderrichtlijn Water 2025-2027 goed in de omgevingsvisie en verordening

Zorg ervoor dat het definitieve Uitvoeringsprogramma Impuls Kaderrichtlijn Water, dat vastgesteld wordt na de zomer van 2025, meegenomen wordt in het huidige wijzigingsproces van de Omgevingsvisie en verordening en verankerd wordt in de verordening zodat deze doelen ook voor 2027 gehaald kunnen gaan worden.

5. Voer als Provincie een actief grondbeleid

Zorg voor voldoende beschikbaar instrumentarium ondersteunend aan de omgevingsvisie en verordening. Zet daarbij met name in op actief grondbeleid ten behoeve van het vergroten van het bosareaal, het realiseren van het Natuurnetwerk Nederland en 10 procent groenblauwe dooradering. Een actief grondbeleid ondersteunt de uitvoering van de omgevingsverordening door grondgebruik gericht aan te passen aan milieudoelstellingen.

6. Neem ook de volgende onderwerpen mee in het wijzigingsproces:

- Zonering van recreatie en natuur: Om recreatie en natuur ook in de toekomst te behouden, is een zonering noodzakelijk; verwijzing andere inspraak.
- Natuur in en om de stad: Maak van de stad een onderdeel van het natuurlijke systeem (Zie deel "Natuur in de stad" van de [Natuurvisie](#) die door de verschillende Utrechtse natuurorganisaties is opgesteld; [Landelijk bomennorm](#) en regel 3+30 +300) en stel ambities om de overgang van landelijk gebied naar de stad te verbeteren, zodat natuurwaarden vanuit het landelijk gebied doorlopen in de stad (denk aan ecologisch bermbeheer);
- Versterk met de omgevingsvisie en verordening de energietransitie en de energie-infrastructuur en zorg voor:
 - Een sterke samenhang tussen lokale opwek van elektriciteit, opslag, warmte, infrastructuur en gebruik;
 - Een krachtigere visie en regierol van overheden in het dossier netcongestie.
- Bewonersinitiatieven: Om iedereen te laten meedoen in de benodigde maatschappelijke transitie naar een toekomstbestendig Utrecht, vormen bewonersinitiatieven een cruciale rol. In de provincie Utrecht zijn bewonersinitiatieven (ook ondersteund door de provincie), al jarenlang actief in het ondersteunen en ontzorgen van bewoners bij het verduurzamen van hun woningen en het vergroenen van hun buurt. Bewonersinitiatieven bereiken ook bewoners die voor overheden moeilijker toegankelijk zijn. Geef ze een volwaardige plek in de omgevingsvisie.

We kijken uit naar het vervolg van dit proces en vertrouwen erop dat we met onze input bijdragen aan een sterker beleid op het gebied van natuurbescherming, en toekomstbestendige en natuurinclusieve ruimtelijke ontwikkelingen.

Met vriendelijke groet,

Namens Utrechts Landschap, Natuurmonumenten, Natuur en Milieufederatie Utrecht,
Landschap Erfgoed Utrecht en IVN Natuureducatie,

Saskia van Dockum (directeur Utrechts Landschap)

Luc Berris (provinciaal ambassadeur Gelderland en Utrecht, Natuurmonumenten)

Josja Veraart (directeur Natuur en Milieufederatie Utrecht)

Hein Pasman (directeur Landschap Erfgoed Utrecht)

Petra Schut (Regiodirecteur Noord-Holland en Utrecht, IVN Natuureducatie)